

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Árma mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai szűkítéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Konv. utca 4. szám.Szerkesztési órák:
déléltől 10 óráig délután 8 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 882

Budapest, márczius 5.

Stefánia főhercegnő
haladoklik.

Szegény ember adója.

A főváros adóügyi tanácsosának, Faller Ferencnek az adóhivatalokhoz intézett kemény szövegű körrendeletét az *Esti Hírlap* közölte tegnap egész terjedelmében és az őszinteség azon komorságának meglepően nyílt kifejezéseivel, melyek tartózkodás nélkül mondják, hogy most már elég volt; legyen más-képen; a hivatalok a közönség érdekében vannak. Semmibe venni az adózó közönséget mégis csak illetlenség, stb. Az adóhivatali tisztviselők szalonázása és szeszitaloknak a kalamárás mellé állítása talán nem is egészen az adóhivatalok hivatalos óráinak eseményeiből és sörös poharaiból merült föl. De találó az adókövető bizottságok epikuri világáról, melyben vastag pipafüst, és habzó kriglik, tormás virslik látványja és pörkölt átható illata közt jelenik meg az adózó s egy különös atmoszférában találja föl az adósról miszteriumát. Ezt az utálatos és vad genréket azonban Faller tanácsos nem konfiskálhatja. Ez már állami életkép, a hosszú asztaloknak a választásokból megszokott holmijával.

A tanácsos ur dorgatoriuma jó hatást tett. Bátorúságát, hogy annyi őszinteséggel toppant az adóhivatalokba, nagyrabecsülük. Ám a tulbecsülésre hajlandóság nem mutatkozik. Ez jó részben a bürokratikus mogorvaságokra és hivatalos eljárási formáságokra vonatkozik. A lényeg maga még az erős kopácsolás alatt is kemény héj alatt rejtőzik és érintetlen. Az adóügyek zürzavarának kifürkészhetetlensége és végére nem járható galandócszerúsége meteorológiai kaos, a felső világűrben. A pénzügyminiszter is ép csak most jelentette ki a képviselőházban, hogy az adóügyekben segítsen, egy szóval sem mondta.

Az új tanácsos ur jól ismeri az adóhivatalokat, az eljárást. Ebben az eljárásban is van ám még sok, amin saját hatáskörében intézkedhetne, s a szép ígéret cselekedetekkel is megtoldhatná. Az adóvégre-hajtásokat ajánljuk figyelmébe. Ez közigazgatási dolog. Legyen oly szives és vigyázza meg, hogy a foglalások mindig a hét utolsó péntekjén történjenek. Nem az amugy is ominózus péntek ellen van kifogása azoknak, akiket a becsüs és végre-

hajtó fölkeres. De itt a szegény ember baja sokszorozódik. Mindenki jól tudja, hogy neki az adóját meg kell fizetni. Hogy mennyi az adója, kevés élő lény sejtí. A folyó évi adót rendszeresen augusztusban szabják rá. Ha az adóintés után nem teszi, azért történik, amiért eddig is késett. Nincs pénze. Várja hát a következő hónapot, mikor fizetéséhez vagy keresetéhez jut. De mielőtt ez bekövetkeznék, a jövő hónapot megelőző pénteken foglalnak nála. Ha már most erre ő benne az a meggyőződés támad, hogy a végrehajtási költségek nem engedték szabadulni, tessék erről diskurálni vele.

Az árverési csarnokok felállítása is súlyos terhekkel nehezedik a szegényebb adófizetőre. Akinek van 10 frt adótartozása, természetesen, hogy nem 10 frt értékű holmit foglalnak le, hanem nyolczszor és tizszer annyit, még pedig azon lebecsülésben véve ezt az értéket, melylyel foglalásnál szoktak eljárni. Összeírnak négy-öt vagy több tárgyat. Ha ki nem váltja, az árverési hiéuák gazdag zsákmánya. Ha kiváltja, a több darab butorért és csomagért fizeti az elszállítási és raktározási költséget, s az övé a kár, ha összetörték. A lefoglalt érték oly nagy kis összegekért is, hogy akinek odavész, a legközelebbi adó biztosítására már kifosztottan találja, a végrehajtó. A szegény embernek vagyona veszett oda, az államnak az adó hipotékája. Az árverelő konzorciumok azonban kitűnő üzleteket csinálnak. Ez csak nem czél!

A tanácsos ur ne álljon meg az első lépésnél. Menjen odább s mindenek fölött pedig beljebb a dekorumok kulisszáján tul. Ott sokat süpörhet és jót tehet. Mintha csak adóra találták volna ki a régi közmondást: Szegény ember az ág is huzza.

Budapest, márczius 5.

× A protestáns kongrua. A Dunamelléki ev. ref. egyházkerület ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott Szász Károly püspök és Degenfeld Lajos elnöke alatt. Szász Károly püspök előterjesztette a rendkívüli közgyűlés napirendjét. Ezek során szóba került a lelkesíti fizetésekről szóló törvényjavaslat tervezete is. Tudvalevőleg ebben a kérdésben a múlt hónapban a két protestáns egyház kiküldöttéi ülést tartottak, de határozatot nem hoztak. Az ües ugyanis az egyházak dotációjáról, szóló 1848. t. cz. végrehajtásáról akart tárgyalni, de miután időközben megjelent az említett törvényjavaslat a kül-

döttek egy tény előtt állottak, melynek megbeszélése elől nem zárkozhattak el. Hogy közös megegyezés, vagy határozás nem történt, annak oka az, hogy a nézetek a két protestáns egyház férfai közt mindjárt kezdetben eltérők voltak. A ref. egyház küldöttéi a törvényjavaslatban haladást látnak, a mai állapotokhoz képest s miután maga az egyház sürgette ezt a dolgot, a nyugott előnyöket vissza nem utasíthatja, ha nem is kielégítők ezek. A másik protestáns egyház ellenben nem tartja elfogadhatónak a javaslat intézkedéseit. Ily körülmények között határozatot nem hozhattak, már azért sem, mert az ev. ref. egyház küldöttéi nem is voltak felhatalmazva a kérdésnek érdemleges tárgyalására. A közgyűlés a napirend tárgyalásához hétfőn fog.

Ujságírók a rendőrség ellen.

(Az *Esti Hírlap* tudósítójától.)

Abban az erőszakos hajszában, amelyet a fővárosi rendőrsége szocialisták ellen megindított, megtörtént tudvalevőleg az a bolond dolog, hogy a »szociális bajok orvoslásával megbízott rendőrkapitány» Rudnay főkapitány egyenes megbízására erőszakosan lefénképezette a magyar sajtó egy régi munkását. *Mezőfi Vilmost*, kiről köztudomásu, hogy szociáldemokratá elveket vall, de soha agitatorikus módon fel nem lépett. E nyilvánvalóan törvénytelen eljárásban a *Budapesti Ujságírók Egyesülete* a közszabadság ellen intézett merényletet látott és ezért elhatározta, hogy a rendőrség brutalitásával szemben elégtételt szerez egyrészt a magyar sajtónak, másrészt az indokolatlanul és jogtalanul megtámadott hírlapíróknak.

Az egyesület ötven tagu küldöttsége tisztelettel ennek folytán ma *Erdély Sándor* igazságügyminiszternél, hogy tőle, mint a magyar igazságszolgáltatás legfőbb örétől a megsejt jogsértés megtorlását kérje. A küldöttség szóoka, *Szatmári Mór* átnyújtotta az egyesület írásba foglalt panaszát és kérte a minisztert, hogy a sajtó munkásainak tömeges megjelenését ne vegye tüntetésnek. »Eljárásunkhoz — ugymond a szóok alapszabályaink adják meg az illetékességet. Nem politikai demonstrációt rendeztünk, mert hisz a megjelentek közt nagy számban van képviselve a magyar sajtó minden partja, hanem épp ezzel annak az egy-séges felfogásnak akartunk kifejezést adni, amely ebben a kérdésben a magyar sajtó munkásait összefüzi.»

Erdély Sándor igazságügyminiszter átvette a szóoktól az egyesület beadványát és a következő beszédet intézte a megjelentekhez:

Tisztelt uraim! Szívből üdvözlöm önöket és örvendek, hogy ily nagy számban fogadhatom a magyar sajtó munkásait. Örülök annál is inkább, mert szóokuk szavaiból úgy látom, hogy önök a közszabadság érdekében járadoznak. A midőn ezt teszik, a magyar kormányt

egy nagy és magasztos czél megvalósításában támogatják, mert hisz a kormány legfőbb kötelessége a közszabadság biztosítása törvényes intézkedések által. És a mai állapotok közt annak a biztosítása a gyakorlatban érvényesül. A kormány el is van határozva arra, hogy a közszabadság biztosításának korlátait megvédeni.

Önök, uraim, tudják a legjobban, hogy igen nehéz helyzet előtt állunk. Ismerik a közállapotokat. Az ország alacsonyabb műveltségű polgártársai félrevezetve, el nem érhető czélok hangoztatásától szuggerálva, egészségtelen lázban égnek és terveik megvalósítására oly uton igyekeznek, amely a közszabadság védelmét kizárja. Hisz akciójuk a magyar haza annyi polgárát veszélyezteti, hogy a kormány e tekintetben tétlen nem maradhat. Nehéz tehát a helyzet, és annak tisztázásában a sajtónak is nagy kötelezettsége van. Én hiszem, hogy a kormány e tekintetben együtt találja majd magát a magyar sajtóval.

A mi pedig a szóban forgó esetet illeti, sajnálattal kell kijelentenem, hogy én abban nem sokat tehetek, mert az ügynek megvannak a maga törvényes, bírói forumai. De azt ígérem, hogy én az igazságszolgáltatás menetét gátolni nem fogom. Annál kevésbbé, mert az ellenkezőjében megakadályozna az a nagy elv, amelyet elődeimtől örököltem, és ha nem örököltem volna, magam inauguráltam volna, hogy én az igazságszolgáltatás menetében sem pro sem kontra állást nem fogllok. Önök ismerik a magyar bírói kart, ismerik annak függetlenségét, amely az alkotmányos éra utolsó 30 esztendejében még jobban megerősödött. Bizzanak tehát benne, és legyenek meggyőződve róla, hogy a kormány a dologba beleavalkozni nem fog.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után a miniszter pár perczeg barát-ságosan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, majd (minthogy fontos ügy volt kilátásban) a Házba sietett. A küldöttség ezután *Hammersberg Jenő* ki főügyészhez ment, aki átvéve az egyesület írásos panaszát a következőleg válaszolt:

T. Uraim! Engedjék meg, hogy örömmel adjak kifejezést a felett, hogy a magyar publicisztika ily sok képviselőjét üdvözölhessem. Mindig meleg rokonszenvvel kísértém a magyar sajtó működését, és boldog vagyok, hogy ez érzelmeknek most önök előtt kifejezést adhatok.

Ami az ügyet magát illeti, az közvetlenül rám nem tartozik. A feljelentések átvétele vagy az elsőfoku bíróságra, avagy a budapesti kir. ügyészségre tartozik. Az én működésem csak az utóbinak ellenőrzésére, gyakran pedig irányítására szorítkozik. Minthogy azonban elég szivesek voltak hozzám fordulni, gondoskodni fogok róla, hogy beadványuk az illetékes helyen mielőbb elintéztet nyerjen. Nagyon természetesen anélkül, hogy nyilatkozhatnám, hogy tulajdonképpen milyen irányba, De arról biztosíthatom az urakat, hogy ami a királyi ügyészséget illeti, az ebben a kérdésben egyedül a jog és az igazság szellemében fog eljárni. Fogadják még egyszer szives üdvözlömet.

Leikes éljenzéssel fogadták a beszédet, mire a küldöttség eltávozott.

Az ügy tehát ezzel a független magyar bíróságok elé került. Bizunk benne, hogy a magyar bíróságok ebben a kérdésben is igazán függetlenek lesznek.

A képviselőház ülése.

A napirendre csak négy törvényjavaslat és egy csomó jelentés van kitűzve. A moslani gyors tárgyalási módor mellett az épen elegendő anyagot nyújt egy rövid ülés számára.

Az ülés végére egy kis mozgás is igényelkezik. — *Dániel* Gábor a Szalavszky-ügyben fog interpellálni.

Láng elnököl s előterjeszti a képviselőházi alkalmazottaknak egy szerény és indokolt kérését; drágasági pótlékok kérének.

Perényi Zsigmond háró a kérvények 8-ik sorsjegyzékét mutatja be.

A napirend előtt még több előzményen kell átessen.

Polnyi Géza személyes kérdésben szólal fel. Utal arra, hogy csütörtöki felszólalásában sem társulatról, sem személyről nem szólt. Ő abban a hiedelemben, hogy a magyar törvényhozás termében érdekvédelmi nincs, nyugodtan távozott. De tévedett. *Arányi* képviselő, aki mint a New-York fizetett embere itt a New-York érdekében felszólt és amellel szólót személyében sértette. Ezért *Arányi* elnöki rendreutastást is kapott s ez után nem volna több oka a felszólalásra, mert fizetett emberekkel nem akar gorombáskodni, de kijelenti, hogy *Arányi* felszólalása után kötelességének ismeri, hogy a New-York dolgait a Házat megismertesse. Mivel azonban e czélból a vidéken és külföldön információk beszerzése szükséges, erre nézve a Ház türelmét kéri.

Itt-ott helyeslés hangzott fel.

Kossuth Ferencz egy szabálytalanságra hívja fel a Házfigyelmét. A pénzügyi bizottságot máris egybehívták egy olyan ülésre, melynek napirendjére egy még be nem nyújtott törvényjavaslatot, az appropriációt tűzte ki.

Szell Kálmán mint a pénzügyi bizottság elnöke kijelenti, hogy ő a felmerült ügyben elvállalja a felelősséget. Ő abban a hiszemben, hogy a Ház ma befejezi a költségvetést, hogy az appropriáció gyorsan elintéztessék, — miután a pénzügyi bizottságnak e körül csak ellenőrző hatásköre van — azzal a megjegyzéssel hívta össze a pénzügyi bizottságot, hogy abban az előreláthatólag benyújtandó appropriáció javaslat fog tárgyalatni. Elnézésből azonban az »előreláthatólag« szó kimaradt. Ennélfogva visszavonja az összehívást s az ülést hétfőre hívja össze.

Madarász József szívesen elismeri, hogy *Szell* Kálmán egészen jóhiszeműleg járt el, de a Házszabályokra *rompantul vigyázni kell*, és ezért az ellenzéki felszólalás nagyon helyén való volt.

A pénzügyi költségvetés tárgyalására tértek rá ezek után.

A Rába-szabályozás van még napirenden. *Bolgár* Ferencz általános figyelem közt fejtí ki, hogy a Rába-szabályozásnál érdekelt községek óhaja egyedül az, hogy az állam az újabb 2 millió 600 ezer forintot vállalja magára és az 1885-iki törvény értelmében felvett kölcsön egyharmadát az állam törleszse. Ez a kölcsön nagyon szomorúan nehezedik a népre. A földadók ösztörösét fizetik évenként rábaszabályozási költségek fejében oly községek is, amelyek a Rába árterületén kívül esnek. Van egy község, amely azelőtt 263 frtot fizetett a Rábaszabályozásra, most 2174 forintot fizet. Ugyanily mértékben növekedett a többi községek terhe. Kéri a minisztert, hogy vizsgálta meg, hogy kerültek ezek a községek, amelyek árterületen kívül esnek, a Rábaszabályozási kölcsönt fizető községek közé?

Major Ferencz is bírálja a kormány eljárását a Rábaszabályozási kölcsön körül és elítéli azt, mert az ottani népet mélyen elkészeríti.

Radó Kálmán elismeri, hogy a Rábaszabályozás ügye, mint minden emberi munka, nem hiba nélkül való. A hibákat a kormány kötelessége orvosolni. Meg van győződve róla, hogy a Rábaszabályozás meg fogja hozni a gyümölcsseit. Rámutat arra is, hogy a Ferő lecsapolásával újabb árterületeket lehet nyerni, melyek segítenék a terhek elviselését.

A jobboldal helyeslése közt ült vissza *Lukács* László pénzügyminiszter arra

utal, hogy a Rábaszabályozás ügye nem tartozik az ő tárczájába, s így ezzel már azért sem foglalkozik részletekben, mert *Szell* Kálmán beszéde teljesen megvilágította a kérdést. *Bolgárnak* azt válaszolja, hogy a kormány nincs abban a helyzetben, hogy újabb terheket vegyen át.

A tételt megszavazzák s a többi tételnél senki sem szólal fel.

Miután így költségvetés utolsó tételét is megszavazták és a kapcsolatos jelentéseket tudomásul vették, felemelkedett *Lukács* László pénzügyminiszter és a jobboldal éljenzése közt benyújtotta az appropriációról szóló törvényjavaslatot.

Ezzel végeztek a költségvetéssel a ház a még napirenden levő ügyekre tért át.

A törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1897. XI. t. cz.), az 1897-iki számadási év 3-ik negyedében előfordult tulkiadások, előirányzat nélküli kiadások- és hitelátruházásokról szóló állami számvévesztési jelentést *Benke* Gyula előadása alapján tudomásul veszik.

A miniszterelnök jelentését, a konzuli bírakodás szabályozásáról szóló 1891. évi XXXI. törvényezik életbeléptetéséről tudomásul veszik.

A kisajátításról szóló 1881. évi XLI. törvényezik kiegészítéséről a kereskedelemügyi minis-ter törvényjavaslatát *Szivák* Imre előadása alapján felszólalás nélkül megszavazzák.

A m. kir. postatakarékpénztár kamatozó betét-maximumának és tartalék-alapjának felemeléséről szóló törvényjavaslatot *Neményi* Ambrus előadása alapján szó nélkül megszavazzák.

A Magyar Keleti Tengerhajózási részvénytársasággal kötött szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot *Bathvány* Tivadar gr. előadó elfogadásra ajánlja.

Ennél a tárgynál a t. Ház osztatlan meglepetésére szónok is akad. *Komjáthy* Béla kér szót részletesen bírálja a kelettengeri hajózi részvénytársasággal kötött szerződést, s rámutat arra, hogy ez a nagy áldozatokkal szubvencionált részvénytársaság épen annyira szolgálja a román és a szerb érdekeket, mint a magyar kivitel érdekeit.

Végül *Komjáthy* határozati javaslatot nyújt be, melyben arra kívánja utasítani a kormányt, hogy a jelenleg fennálló magyar hajózási részvénytársaságok egyesítésével, vagy ha ez lehetetlen, a velők fennálló szerződések megváltoztatásával létesítsen egy a magyar érdekeket teljesen szolgáló egységes magyar hajózási társaságot.

— Eljen! Eljen! — hangzik fel a baloldalon.

Károlyi Sándor gróf kért szót.

Az elnök öt perc szünetet adott.

A szünet után megállapítják a hétfői ülés napirendjét, s mivel *Károlyi* gróf és *Olay* beszédek elhalasztását kéri, a vita folytatását a Ház hétfőre halasztja.

Interpellálás Szalavszky ügyében.

Dániel Gábor emelkedett most fel, s a belügyminisztert interpellálta meg. Köztudomás — ugy mond — hogy *Szalavszky* ellen súlyos vádak emeltek, a nélkül, hogy ezeket bebizonyították volna. Ha *Szalavszky* magán ember lenne, beérné azzal, hogy vele szemben továbbra is fentartja legmelegebb szimpátiáját.

De *Szalavszky* közfunkcionárius s így a méltán megnyugtalanított közvéleményt teljesen tájékoztatni és megnyugtanni kell.

Ezért a következő interpellációt terjeszti a belügyminiszterhez:

1. Szerzett-e a belügyminiszter tájékoztatást a Szalavszky Gyula főispán ellen emelt vádakról.

2. Imeri-e a belügyminiszter a tényállást és

3. méltónak tarja-e *Szalavszky* Gyula főispánt arra, hogy állását továbbra is megtartsa?

Mély és fagyos csend közepett emelkedik fel *Perczel* Dezső belügyminiszter s kijelenti, hogy a *Szalavszky* Gyula, Pozsony és Trencsénmegyék főispánja ellen emelt vádakról s a tényállás felől

teljesen tájékozódott, mert beki-vánta az ezekre az ügyekre vonatkozó összes iratokat. Ezekből az iratokból azt látja, hogy a *Szalavszky* ellen emelt vádak teljesen alaptalanok. *Dániel* Gábor harmadik kérdésére azt válaszolja, hogy *Szalavszky* Gyulát teljesen méltónak tartja a főispáni állás betöltésére. Hogy azonban az ellenzéki képviselők, akik pártállásuknál fogva nem veszik tudomásul a kormány álláspontját jelző miniszteri választ, ebben az ügyben szintén teljes tájékozódást és megnyugtatót nyerhessenek, a *Szalavszky* ügyre vonatkozó összes iratokat leteszi a Ház asztalára. Válasza tudomásul vételét kéri.

— Helyes! Helyes! — hangzott fel a jobboldalon itt-ott.

— Mert nem nyujtanak be törvényjavaslatot *Szalavszky* Gyula becsületeséről! Hangzik fel a baloldalon. — Méltónak egymáshoz! — Kiáltja *Endrey* Gyula *Perczel* felé.

— Ez nem a Ház elé tartozik!

— Menjének a bíróságokhoz! — kiáltja *Leszkay* Gyula megbotránkozással.

S amint *Láng* a szavazásra felteszi a kérdést, minden oldalon megindul az exodus.

A nemzeti pártól sorra mennek ki a teremből *Esterházy* Mihály gróf, *Bolgár* Ferencz, *László* Mihály, jobbról *Fid* Imre, s mások.

De a szavazás elé akadály emelkedik.

Ivánka Oszkár 10 aláírással ellátott iven zárt ülést kér.

— Szavazzunk! Szavazzunk! — kiáltják jobbról, de *Láng* Lajos kijelenti, hogy már *Ivánka* felemelkedett helyéről, amikor ő a kérdést szavazásra tette fel, tehát nem hagyhatja figyelmen kívül a zárt ülés iránti kívánságot.

— Helyes! Helyes! — zugja az ellenzék.

A zárt ülés előtt *Láng* öt percnyi szünetet ad s ez alatt kiüritik a karzatokat.

A zárt ülés.

Láng elnök megnyitván a zárt ülést, elsőnek *Ivánka* Oszkár, mint a zárt ülési indítvány benyújtóját hívja fel szólásra.

Ivánka Oszkár éles hangon tartott beszédben ponttirozza hogy azért kért zárt ülést, mert lehetetlennek tartja, hogy a becsületbíróság határozatát a parlament felülbírálja.

Rohonczy Gedeon a következő szónok e szavakkal fordul *Ivánka*hoz:

— *Oszkár* ne légy oly szigorú és hozzá teszi, hogy becsületbéli ügyben is inkább enged futni, mintsem hogy tönkre tegyen existenciákat.

Szentiványi Árpád azt kéri, hogy a Ház asztalára letett iratokat nyomassák ki, mert csak így lehet itélni.

Tisza Kálmán röviden arra, utal, hogy itt csak arról lehet szó vajjon tudomásul veszik-e a miniszter választ?

Perczel Dezső belügyminiszter ugyanily értelemben szólal föl és kijelenti, hogy tőle távol állott a becsületbírósági határozat felülbírálása.

Hovánszky tagadja, hogy a parlament kompetens ilyen kérdések elbírálására.

Tisza István oly értelemben beszél, mint *Tisza* Kálmán.

Olay Lajos az ellenzék nagy megbotránkozása közepette a választ tudomásul veszi.

Polnyi Géza parlamenti bizottság kiküldését indítványozza.

Beszétek még *Pulszky* és többen. Három óra felé az elnök újra nyit ülést rendel el, melyről az ellenzék kivonul és így a jobboldal a miniszter választ tudomásul veszi.

Szalavszky védekezése.

Dániel Gábor mai interpellációja után *Perczel* Dezső letette a *Szalavszky* ügynek birtokában levő aktáit a Ház asztalára. Az iratesomónak bőséges kivonatát *Gajári* Odön már az interpelláció előtt kiosztotta a képviselők között, hogy mindenki láthassa és olvashassa *Szalavszky* Gyula becsületét.

Az igazoló irat, melyet a folyosókon csakhamar *Szalavszky* borderónak neveztek el, két részből áll és 27 vádra 27 feleletet tartalmaz.

Az első rész első pontja a *Ház*nk vádjával foglalkozott és azt czáfolja tíz rendbeli okmány melléklettel, hogy *Szalavszky* nem okmányhamisító és nem csaló. A 2—13 pont a *Liszy*-féle családi ügygyel foglalkozott és a XIII. pont alatt beállított ezen vádra. Így gazdagodott meg csupa csalásból, ez a felelet: Hol van a fentiekben család? Hol egy cselekedet, mely nem hogy törvénybe, de uri tisztességbe ütköznék? Miből látszik *Szalavszky* nem létező gazdagsága?

Az első rész utolsó 14-ik vádpontja az, hogy *Szalavszky* azért lett annak idején nyitrai alispán, mert elődjét a becsületes *Kostyál* Pált fegyelmű uton kirturta. Erre nézve a védekezés az, hogy *Kostyál* ellen *Berchold* főispán rendelte el fegyelműt.

A második részben ama vádak foglaltatnak, melyeket *Benkő* folytatólag emelt a becsületbíróság előtt. Ilyen, hogy *Szalavszkyt* tulajdonképen *Salovskának* hívják, melyre nézve anyakönyvi kivonat csatoltatik.

A 16—25 pontok bonyolult családi vádak alól való tisztázódásra vonatkoznak.

A 26 vád az, hogy *Szalavszkyt* *Kostyál* volt alispán őpírásban támadta és *Szalavszky* ez ellen nem védekezett. *Szalavszky* azt mondja, hogy minden becsületlen ember firkájára nem reflektálhat.

A 27. vád végül az, hogy *Szalavszky* alispán korában a nyitrai nemzeti színház 40,000 sorsjegyből 23000 darabot nem tudott elszámolni, hanem azt jelentette, hogy azokat olvasatlanul elégette. Erre nézve a hosszú védekezés veleje az, hogy a közgyűlés *Szalavszky* annak idején bizalmat szavazott.

Gyárégés Ujpesten.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Ujpest község dunapasti részén, mely javarészen a kisebb nagyobb gyártelepek kiterjedt csoportjából áll, hatalmas tűz pusztított ma reggel. A váci ut derekán nagy területen fekvő *Lówy* *Dávid* és fia féle gőzfűrés, parket és furniergyárat látogatta meg a tűzveszedelem s el is pusztította annak nagy részét.

A gyártelep közvetlenül a Dunaág mellett, a *Leiner* féle enyvgyár szomszédságában fekszik s csakis a szélcsendes időnek köszönhető, hogy ez a gyár kikerülte a pusztulást.

Hajnali négy óra tájban a gyár éjjeli őre sziporkákat látott főlzállani a gyár nagy szárítóépülete tetejének a hátsó részéből. Nyomban lármát csapott, de mire segítség után láthatott volna, már kivágott volt a tetőzetre egy hatalmas lángoszlop. A közös veszedelem megszólaltatta csakhamar a szomszédos gyárak gőzdudáit, amelyek vészjele izibe megvitte a segítséget az égő gyárnak.

Az ujpesti önkéntes tűzoltóság volt az első, amely a veszedelem színhelyére érkezett s hozzáfoghatott az oltáshoz. Ebben nemsokára segítséget kapott a Wolfnergári tűzoltókban, akiknek nagy érdemük van abban, hogy a szomszédos *Leiner*-féle enyvgyárat meglehetőten menteni.

Később kivágtatott a helyszínére a fővárosi V. kerületi tűzország, az önkéntes tűzoltók őrsége s utóbb *Sacserbovszky*

Szaniszló tüzőtő főparancsnokkal kiment a gőzfecskendő készütsége is, de már akkorra lángban állott az egész szárító épület. Hatalmas emeletes épület volt, amelynek földszintje egészen meg volt rakva kész munkával, parkettel meg furnierral. A hátsó részt a gőzfűrészek gépek foglalták el, míg az első emelet műhelyeknek volt berendezve. Ott volt a művezető irodája is, amelyből csak életveszéllyel bírták kimenteni az iratokat, rajzokat, könyveket s a terveket. A szárító ház padlásán ezeket erős kész furnier volt főlhalmozva s úgy látszik, hogy ebben a hatalmas száraz fatömegben keletkezett a veszedelem.

A szárítóház mellett alig két-három lépésnyi távolban áll a gépház három értékes géppel és három kazánal. Ezt a gépházat iparkodtak megmenteni leginkább a tüzőtők. Mert a szárítóház a megmentése már lehetetlenség volt. Hanem a dolog nagyon nhezen ment, mert a hidrofórok vizsugarai dacára is egyszer csak meggyuladt a gépház kátrányos papírral fedett fateteje is. Az egész tüzőtőerőt e helyen összpontosították ekkor s csakugyan sikerült is gátat vetni a veszedelem terjedésének. E védő munkálatnál kis hiba, hogy nagy szerencsétlenség nem történt. A szárítóház ugyanis hírtelen ledült az egyik magas kéménye s kidöntötte az épület falát is, amelynek törmelékei közvetlenül a tüzőtők mellé zuhantak. Alig hogy biztonságba helyezték a gépházat fokozott mértékben megújult a veszedelem a felső oldalon. Kigyulladt a Leiner enygyár fából épült szárító helyisége, amely szintén egészen közel volt az égő részekhez. A Wolfnergyár tüzőtői azonban nagy ügyességgel támadták meg a veszélyeztetett részt s a tüzet még csirájában elfojtották.

Nagy baj volt, hogy a gőzfecskendőt sehogysem lehetett elhelyezni az apró épületekkel s óriási fatömegekkel elborított gyárudvaron. Nem is vették hasznát a hatalmas mentő instrumentumnak s nemsokára be is vitték megint a fővárosba.

Délelőtt tíz óra felé annyira lokalizálva volt már a tűz, hogy a szomszédos épületeket nem kellett többé féltetni, a nagy szárító belseje azonban még mindig egy irtózatossá tűzkatlan volt, amelyből szüntelenül omlott a láng. Egy helyen kekes lángkéve csapkodott fölfelé. Azon a ponton nagyobb mennyiségű petroleum meg kátrány volt elhelyezve a pincében, amelynek belsőzata beszakadt s így beleesett a tűz a mélységbe is. Ez a tüzfészek különben nagyban akadályozta az oltást és nehezen hozzáférhetővé tette a szárító épület tetejét. Nevezetes dolog, hogy a Löwy-gyárnak ugyanezen része 4 évvel ezelőtt egy ízben leégett s akkor is éppen hajnalánál ütött ki a veszedelem. Akkor sem maradt meg az épületből egy talpalatnyi darab sem, elpusztult volt tisztára. A tűznél künn volt ma már kora reggel Gyalokay rendőrtanácsos és Sztankovics felügyelő egy szakasz rendőrrel, akik a veszedelem helyén föntartották a rendet.

A kár melyet a tűz okozott, felületes becslés szerint 200 ezer forintba tehető. Nagy értéket képviselt a tömémentlen mennyiségű kész parketkocka s a furnier, de legnagyobb kár az épület hátsó részében volt gőzfűrészek s egyéb gépek elpusztulása folytán támadt.

A veszedelem 180 munkásembernek vette el a keresetét, mert magában a szárítóházban s az abban volt műhelyekben ennyien dolgoztak állandóan. Lapunk zártakor még tart a tűz.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

Az osztrák válság.

Bécs, március 5. (Az Esti Hírlap tudósítójának távirata.) Az osztrák hivatalos lap ma közli az új nyelvrendeletet s a reichsrátnak március 21-ikére való összehívását. — A lapok az új nyelvrendeletet nagyon hidegen fogadták. Nem hiszik, hogy ezzel sikerülni fog a németeket az obstrukció abbahagyására bírni.

Bécs, márc. 5. (Az Esti Hírlap távirata.) A »Wiener Zeitung« közli a jelzett nyelvrendeletet. A Csehországra vonatkozó nyelvrendelet 18, a Morvaországra vonatkozó pedig 17 §-ból áll.

Bécs, március 5. (Az Esti Hírlap távirata.) A »Wiener Zeitung« közli egy császári pátenst, mely a reichsrátnak márc. 21-ére hívását egybe. Közli továbbá Windischgrätz hercegnek az urak háza elnökség, Hoyos grófnak és Auersperg grófnak az urak háza alelnökségé történt kinevezését.

A királyné utja.

Montreux, március 5. (Az Esti Hírlap távirata.) Erzsébet császárné és királyné 6 felsége ma délelőtt a legjobb egészségben Territetbe érkezett.

Fejérvár Bécshen.

Bécs, márc. 5. (Az Esti Hírlap távirata.) Fejérvár Géza báró magyar honvédelmi miniszter tegnap ideérkezett.

Picquart párbaja.

Páris, március 5. (Az Esti Hírlap távirata.) A lapok szerint ma lesz a kardpárbaj Picquart és Henry között a katonai iskolában. A párbaj idejét nagy titokban tartják.

Japán az orosz foglaltság ellen.

London, márc. 5. (Az Esti Hírlap távirata.) A »Daily Mail«-nek jelentik Tien-Csinből tegnapi kelettel, hogy Japán az orosz külügyminisztériumhoz jegyzéket intézett, amelyben haladéktalan határozott nyilatkozatot kíván Port-Arthur tartós megszállásának kérdésében.

ESTI HIREK.

Stefánia főhercegnő betegsége.

(Az Esti Hírlap tudósítása.)

Szomorúság koptogtat ismét a magyar király házában ablakain. Az oly korán elhunyt egyetlen fia szépséges hitvese emberfölötti kinok között küzd kórágán az életért.

Bécsből, ahol a nagybeteg hercegnő asszony fekszik, rossz hírek érkeznek.

A magyarok imája ma Stefánia hercegnőért száll az Égekhöz!

A Budapesti Közlöny ma reggel a következő orvosi jelentést tette közzé:

Ötödik orvosi jelentés.

Stefánia főhercegnő asszony özvegy trónörökösne 6 cs. és kir. fenségénél a tegnapi nap folyamán csak időközönként mutatkoztak, nagyon mérsékelt, láz-lütemek. Ma reggel a hőmérséklet 36,3 fokra szállt le. A bal tüdőszárny lobo-

sodása oldófélben van, de a jobb tüdőszárnyban a kiterjedt hurut még egyre tart. Koronként kinzó köhögési roham jelentkezik. Kelt Bécsben, 1898. évi március hó 4-én, délelőtt 10 órakor. Dr. Wiederhofer s. k., tanár. Dr. Auchenthaler s. k., udvari orvos.

Bécsi tudósítónktól a következő táviratokat kaptuk:

Bécs, márc. 5.

A beteg Stefánia özvegy trónörökösne az elmúlt éjszakát nagyon rosszul töltötte. A jobb tüdőben a gyuladás újra fellépett. A beteg nagyon nehezen tud lélegzeni. Az orvosok rendkívül aggódnak. Remélik ugyan a beteg felgyógyulását, de állapotát a legnagyobb mértékben aggasztónak tartják.

Bécs, márc. 5.

Stefánia özvegy trónörökösne állapotáról a reggeli orvosi jelentés így szól:

A láz jelentékeny emelkedése nélkül az éj folyamán az expektoráció teljesen megszűnt és emellett igen fájdalommal lélegzés lépett fel. A jobb tüdőben újabb gyuladás kezdődik. A bal tüdőszárny lobosodása oszlo félben van. A táplálkozás csekély. A beteg ereje kielégítő.

Bécs, márc. 5.

Stefánia főhercegnő betegségi állapota rendkívül fenyegető jellegűtől. Erei hanyatlásnak indultak. A éjjel Auchenthaler orvost hozzá hívták, aki azóta nem is távozott a beteg ágyától. A beteg teljes apáthiába esett. Reggel öt órakor Auchenthaler udvari orvos szükségesnek látta Wiederhofer dr. tanár elhívását is. Elhívták Neusser dr. tanárt is.

A királyt Stefánia főhercegnő állapotának rosszra fordulásáról már kora reggel értesítették s a király reggel fél hat órakor megjelent az özvegy trónörökösne beagályánál s ott nagy meghatottság között hosszabb időt töltött.

Stefánia főhercegnő ereje oly rohamosan hanyatlak, hogy elhívták gyóntató atyját, aki megáldozta.

Ma délelőtt 11 órakor a gyóntató atya újra megjelent a nagy betegnél.

Stefánia halvány arca nagy szenvedést árul el.

Bécs, márc. 5.

Stefánia főhercegnő betegsége aggasztó fordulatáról a hír ma délelőtt villamgyorsasággal terjedt el a városban. Az arisztokrácia tagjai egyesülnek a Burgba tudakozódni a nagy beteg állapotáról.

Rendőri hírek.

— Kinevezések. A m. kir. belügyminiszter a székes fővárosi magyar kir. államrendőrséghez Tepper Ignác rendőrségi segédfogalmazót fogalmazóvá, Eperjessy Károly irnokot segédfogalmazóvá, Zólyomi Lajos gyakornokot irnokká, Szentkirályi Béla végzett joghallgatót gyakornokká, továbbá Eichardt Antal hivatalisztet segédhivatali igazgatóvá, Krudy Pál fizetés nélküli hivatalsegédisztet a XI. fizetési osztály 2-ik fokozatában megállapított illetményekkel hivatalsegédisztet, végül Köpeczi Bócz József, Lukácsy Sándor és Nagy Rezső díjnokokat fizetés nélküli hivatalsegédisztettké nevezte ki.

— Az ellopott bérkocsi. A Milteniumi kávéház előtt egy pár pprezo-

rizetlenül maradt bérkocsit két suhár ellopott. A kocsit s lovat tegnap délután egy csömöri-uti pálinkamérés előtt találták meg, de a tolvajok nélkül. Singer József bérkocsi azt hiszi, hogy nem lopásról van szó, hanem hogy bérkocsi társai közül néhányan rossz tréfát űztek vele. A rendőrség mindazonáltal folytatja a nyomozást.

Törvény előtt.

— Férgyilkos asszony. Miklián Pávelné aradi lakos bensőbb természetű szerelmi viszonyt folytatott szolgálójával, Miklián Vasziljéval. Boldogulásuknak csak szegény Miklián Pável állott az útjában, akit hogy szabadon szerethessenek, s a vagyont kézrekerítsék, a mult esztendő telén meggyilkolták. Az aradi kir. törvényszék annak idején életfogytiglani fegyházra ítélte az elvetemült asszonyt, Miklián Vasziljét pedig hat évi fegyházzal sújtotta. Az ítélő tábla, valamint tegnap a kuria is helybenhagyta az elsőbírósági ítéletet.

Különlélek.

— A műgyetemi zenekar estélye.

A »Műgyetemi zenekar« Nádai Ilonka urhölgy szives közreműködésével, március hó 12-én a székesfővárosi vigadó szesz termében saját alapja javára zárkörű hangversenyt és táncestélyt rendez.

— A magyar festőművészet diadala.

A londoni nemzetközi kiállítás igazgatósága, mely kiállítása területére külön körkép épületet is emelt, több francia és német pályázó körkép mellőzésével a Feszty Árpád által festett »Magyarok bejövetele« című körképet fogadta el az április havában megnyíló londoni kiállítás számára. A magyar körképtársulat igazgatója, Feszty Gyula a kép kiállítására vonatkozó szerződést Londonban már meg is kötötte, s jelenleg a már uton levő körkép művészi kiállításához szükséges előmunkálatokat intézi.

— A szocialistákról. A rendőrség.

Oláh András sajtóügyi vizsgálóbíró meghagyásából tegnap a »Népszava« című szocialdemokrata hetilap legújabb számát elkobozta. Ma jelent meg ennek a lapnak második kiadása, amely Talpra munkások! címmel a fővárosi szocialistákat az egyéni és sajtószabadság megvédése érdekében holnap, vasárnap d. u. fél háromkor négy helyen tartandó gyűlésre hívja egybe. Egyben közhírre teszi a pártvezetőség, hogy vasárnap, e hó 13-án délután a sajtószabadság megvédésére tartakozó kormányt és nagy nyilvános népgyűlést rendez.

— Nagy bánya szerencsétlenség.

Boroszlói táviratunk szerint Losonviczében a »Sateern« bányában a tárna gerendázata kigyuladt. Tegnap délutánig 20 halottat hoztak ki a bányából.

— Kötelező gyorsírás tanulás.

A gyorsírás kötelező tanulását, az összes kereskedelmi szakiskolák tanulói részére, a jövő tanévtől kezdve a Budapesti Gyorsíró című szaklap értesülései szerint — a vallás- és közoktatási minisztérium elrendelte és az intézetek igazgatóit ez értelemben utasította.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

A Nemzeti színházban: Hamtháza. Hercegy T. színműve. Főszereplők: Gabányi, Ujházi, Gyenes és Csillag Teréz. Kezdeté 7 órakor.

Az operaházban: Bohémek. Leoncavallo operája. Főszereplők: Larizza, Beck, Takács és Ábrányiné W. M. Kezdeté 7 órakor.

A városi színházban. Az egér, Pavillon vigjátéka. Főszereplők: Felekiné, Seacs-vayné, Lőrök J. és Császár. Kezdeté 7 órakor.

A vígyszínházban: A szőke Katalin. Voss R. drámai regéje. Főszereplők: Fay Sz., Lányos J. Varsányi J. Molnár, Nito L. Ráthonyi és Gál. Kezdeté fél 6 órakor.

A népszínházban: A gymezsi vad-úrvág. Géczy népszínműve. Főszereplők: Blaha L., Seirmai és Gazi M. Kezdeté 7 órakor.

A magyar színházban: A

Órák. Mesager operettje. Főszereplők: **Sziklai K., Boross E., Komáromi M., Vlád G. és Sacentmiklóssy.** Kezdeté 7 órakor.

* Kétláb kapitány. A szerencsétlen Dreyfus kapitány tragédiája tehát nálunk is színpadra kerül. Csak hogy egy paródia keretében a borzalmas tragédia vidám bohózatá válogott át. A városligeti színpad számára írták meg ezt az énekes bohózatot **Kövessy Albert és Faragó Jenő.** A darab címe: **Kétláb kapitány.** A címszerepét **Gyöngyi Izsónak** szánták a szerzők.

A kulisszák mögüll.

A **«Talmi hercegnő»** szerencsés komponistája, **Konti József** mesélte tegnap a népszínház társalgójában:

— Multkor társaságban volt az Ödön fiam. Mindenki megcsodálta, csak egy ur kérdezte: «Ez annak a csunya Kontinak a fia?» Amikor az Ödön hazajött, elmondta nekem a dolgot és én megkérdeztem tőle, hogy mit válaszolt. «Semmit! Nem mondtam igent és nem mondtam nemet!» Ugy, mondtam én, hát te hagyod az apádat bántani? És az Ödön oda áll elélem és a szemembe néz és azt mondja:

— Kérlek szépen... hát szép vagy te?

Ványa.

S p o r t.

§ A pozsonyi nagy akadályverseny nevezési zárata fényesen ütött ki. A 8000 koronás díjra 35 steeplert neveztek, melyek között néhány jó klasszisu akadályló van. Így: Magyarad, mely a díjat két év előtt is megnyerte, azonkívül Solitaire, Rajna, Brausepulver, Anatole és Crackshot. Ez utóbbi Wuthenau porosz hadnagya.

§ Az Esterházy istálló felosztása. Esterházy Móricz gróf úgy látszik teljesen visszavonul a lóversenysporttól. Erre vall legalább az a körülmény, hogy legutóbb **huszonkilenc** lovat adott el kez alatt. Az eladott lovak közt van **Et caetera**, a par-dubizti nagy akadályverseny és több külföldi steeple-chase győztese, **Sonntagskind**, mely annak idején a bécsi nagy handikapban vitte diadalra a gróf színeit továbbá **Bakonybíró**, az Angliából importált **Theodore** stb.

§ A Przedswit handikapban a tréningtelepekről érkező tudósításoktól itélve rendkívül nagy mezejny fog indulni. Gomba, Bogdány, Wette nicht, Almos, Hajadon, Páratlan, Kelet, Yura, Tip-Top, Mirko, Bátor, Néni, Aga, Ronacher, Pas de chance és County Kildare már ma is csaknem bizonyos startolóknak tekinthetők.

§ Derbyfogadások. A derby fogadás listájában ismét változás történt. Árulót, a Königsarter-istálló derbykrackjét oly nagy összegekkel fogadták, hogy ma már csak nyolcszoros pénz kínál nekik ellene. Mindigre 5:1, Lulura és Maykönygre 8:1 oddsot adnak.

KÖZGAZDASÁG.

Negyedszázados csőd. A Ferencz- és Józsefvárosi takarékpénztárnak negyedszázados csődje ügyében a hivatalos lap ma a következő hirdetményt hozza:

17358/98. Vb. **Ferencz- és Józsefvárosi takarékpénztár** csődügyében a kir. törvényszék a csődválasztmányának 1896. évi június hó 23-án és 1897. évi április hó 4-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyveket tudomásul veszi. Minthogy pedig a csődválasztmány és Goszihony Mihály dr. tömeggondnok közt ez utóbbinak díjaira nézve oly egyezség jött létre, hogy az 1896. évi január 1-től 1897. április 31-ig terjedő díja 1584 forintban a csőd befejezésével járó összes teendőkért pedig részére 300 fnt munkadíj és 50 fnt kész kiadás általán állapított meg, mely összegek közül az elsőre tömeggondnok már az 1896. évben 1297 fnt előleglet kapván, e czímen még 287 fnt követelése fedezetlen; minthogy **Fittler Dezső dr.** perügyelőnek működése egész tartamára járó díjait a csődválasztmány ugyancsak egyezségileg az általa előlegül már felvett 1584 fnt 10 krban állapította meg: a kir.

törvényszék ezen egyezség fölött a hitelezők meghallgatását rendeli el és ennek fogantatására határnapul 1898. március hó 24. napjának d. e. 10 óráját Gallia Béla dr. kir. tvszéki albiró hivatalozobájába kitűzi, mikorra a hitelezőket jelen végzés hírlapi közléte és kifüggesztés útján megidézi. Együttal jóváhagyja a kir. törvényszék a csődválasztmányt az azt a határozatát, hogy a rendelkezésre álló csődvagyon azon hitelezők aránylagos kielégítésére fordíttassék, kiknek követelése a 27539/80. sz. kifizetési ítélettel megítéltek, kik azonban ezen ítélet szerint reájuk eső hányadokat vagy egyáltalában nem, vagy csak részben vették fel, mert addig, amíg az idézett ítélet szerint kifizetni rendelt összegek nincsenek kifizetve és míg azok hátralékai a csődvagyon kimerítik, a további felosztásnak nincs helye, A felosztás módjának ezen elvi jóváhagyása után a felosztási terv átvizsgálás és további intézkedés végett a csődbiztosnak kiadatik.

Jelen végzés egy példánya azzal adatik ki a tömeggondnoknak, hogy azt a hivatalos lapban egyszer tegye közzé és a vonatkozó hírlappaljánál a csődbiztosnál mutassa be. Budapest, 1898. évi február hó 26-án. A kir. kereskedelmi és váltótörvényszék.

Jelentések a tőzsdékről.

A gabonaüzlet Budapesten. Az enyhe időjárás ellányította az irányzatot, a malmok nem is voltak képviselve. Elkelet hágyadt hangulat mellett 5000 q. buza 5 krral alacsonyabb áron.

A következő buzafajok kerültek forgalomba.

Tiszavidéki	1500 mm.	76.3 kg.	12.95 frton
>	500 >	76.5 >	12.85 >
>	700 >	71.3 >	11.60 >
>	150 >	77 >	13.15 >
>	150 >	76.3 >	13. >
>	150 >	74 >	12.65 >
>	1000 >	76 >	12.90 >

Egyéb gabonaművekben a forgalom pangott, az árak alig változtak. **Rosset** 8.60—8.70, **tengerit** 5.30—5.40 és **zabot** 6.60—7.10 frton kértek.

A határidőpiacban a spekuláció csekély érdeklődése következtében az árak lefödendeztek, az üzlet csak kenyérmagvakban alakult élénkkelben.

Kötötték:

Buza tavaszra	11.98—11.95
Buza őszre	9.08—9.11
Rozs tavaszra	8.56—8.58
Tengeri máj.-jun.-ra	5.38—5.40
Zab tavaszra	6.52—6.54

A déli tőzsdé zárlatjegyzései:

Buza tavaszra	11.94—11.96
„ őszre	9.08—9.10
Rozs tavaszra	8.55—8.56
Tengeri máj.-jun.-ra	5.37—5.38
Zab tavaszra	6.52—6.53

A budapesti értéktőzsde. A spekuláció az irányzatot nem lanyhította el a vezető értékek árfolyama lényegesen nem változott.

Az előtőzsdén előfordult kötések: magyar hitel. 382.50—382.25 osztrák hitel részv. 366.30—365.80—leszámítoló bank részv. 256.—.—.— osztrák-magy. államvasut részv. 342.25—343.— rimamurányi vasmű részv. 248.—.—.— közuti vaspálya részvény 399.—.—.— villamos vasut részvény 277.75 frton.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 382.25 osztrák hitel részvény 366.— oszt-magy államvasut részv. 343.20 leszámítoló bank részvény 256.—. jelzáloghitelbank részvény 263.75 közuti vaspálya részvény 399.— városi villamos vasut részvény 277.75 forinton.

A déli tőzsdén jegyzettek: magyar hitelrészvény 382.—381.75— osztrák hitelrészvény 365.80—365.40 osztrák-magyar államvasut részvény 342.50—342.25 leszámítoló bank részvény 255.75—255.50 jelzáloghitelbank részvény 263.75.—.—.— rimamurányi vasmű részvény 247.50.—.—.— közuti vaspálya részvény 398.—.—.— városi villamosvasut részv. 277.25.—.— forinton.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 381.75 magyar aranyáradek 122.30 magyar koronáradek 99.45, pesti magyar kereskedelmi bank részvény 1400.—, oszt. hitelrész. 365.50 leszámítolóbank részvény 255.50 jelzáloghitelbank részvény 263.75 rimamurányi vasmű részvény 247.50, salgótarjáni kőszénbánya részvény 585.— déli vasut részvény 81.25 városi villamos részvény 277.—, közut vaspálya részvény 398.— forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. A tengerentuli alacsonyabb jegyzések a hangulatot elrontották, az árak csökkentek.

Jegyzések:

Buza tavaszra	11.84—11.86
Rozs tavaszra	8.76—8.78
Tengeri máj.-jun.-ra	5.65—5.66
Zab tavaszra	6.87—6.89

A bécsi értéktőzsde. A külföld szilárd tudósításai a forgalmat és az áralakulást kedvezően befolyásolták.

Jegyzetek: osztrák hitelrészvény 365.70 magyar hitelrészvény 382.—, magyar aranyáradek 121.30, magyar koronáradek 99.60 anglo bank 161.50, osztrák-magyar államvasut részvény 342.50 frton.

Felelősszerkesztő: **Neszmély Artur**

1848 Almanachja.

A **«Magyar Hírlap»** az első a szabadságharc ötvenedik évfordulójának a megünneplésében. **Almanachot** adott ki most, amely az 1848-iki események legérdekesebb emlékeit foglalja magában. S ez a szép és tartalmas gyűjtemény éppúgy ingyenes kedvezménye a **Magyar Hírlap** előfizetőinek, mint volt a karácsonyi album, amely általános szenzációt keltett.

Az 1848. almanachja-nak teljes tartalma a következő: Kezddik egy hangulatos bevezető cikkel, amely után Kossuth Lajos egy pompás és hű szobrának a reprodukciója ölik szemünkbe. Aztán következik a szabadságharc előzményeinek a keretében Kossuth méltatása. A szöveg közt érdekes képek vannak a nagy időkől. Az egyik kép egy országgyűlési jelenetet ábrázol, a másik a bécsi forradalom egy véres jelenetét, a harmadik a magyar országgyűlésnek Bécsbe érkezését. Mind egykoru kép után készült reprodukció ez, valamint az a kép is, amely Kossuth bécsi híres szónoklatát ábrázolja.

Petőfi Sándor **«Nemzeti dala»**, a **«Talpra magyar»**, külden is figyelmet érdemel. Hü mása ez a nyomás az eredetinek. S aztán következnek az 1848-iki Pest leírása. Itt is egykoru képek díszítik a szöveget. Irinyi megmutatja a szabadsajtó első levonatát, — ez az egyik kép. Egy másik kép Petőfi **«János vitéznek»** az illusztrációja; ezt követi Batthyány Lajos gróf arcképe; a szentesített törvények átadása; a pesti nemzetgyűlés megnyitása s a legmeghatóbb jelenetek egyikének a megörökítése, amikor Kossuth 200,000 katonát s 42 millió forintot kér a nemzetől s az országgyűlés rázugja: **«megadjuk!»**

Az osztrák kamarilla egy gunyképe kitűnő. Érdekesek az akkori időből való szerszámok képei meg a stureci átkelés reprodukciója. A szöveg itt már Széchenyivel is foglalkozik; aztán az első nagy vereséggel, ami Sewchatnál érte a magyar fegyvert.

Az egykoru képek sorozatában megkapóan szép az, amely hős a szerzetest ábrázolja. Látjuk aztán a szolnoki csata rajzát, s a budai honvédelmek képét, Ez az emléke a legújabb korból való. Zala György híres szobrászunk műve.

Budavárának a bevételeit hirdető jelentés hű másolata mily megható emléket támaszt! Itt van ez is az almanachban. Fennen hirdeti: **«Henczi meg van sebesítve és elfogva!»** Aztán egy kép a magyar táborból, továbbá Bem apó arcképe, meg a segesvári csata; Klapka György és Petőfi Sándor képe, Barabás rajza szerint.

Végül megfelelő szövegben az aradi vértanuk martircsoportja és az utolsó lapon Gergei Artur képe.

«Elvégeztetett!» Mennyi magasztos, mennyi szonoru emlék!... A **Magyar Hírlap** előfizetői ingyen kapják ezt az almanachot, amely a többi nagy kedvezmény közt is számottevő.

Erdemes felsorolni itt a **Magyar Hírlap** egyéb kedvezményeit is.

Az új előfizetők megkapják **Jókai Mór** most folyó pompás regényének eddig megjelent részét. Ez a regény, amelynek a címe: **«Öreg ember nem vén ember»**, egyike a nagy Jókai legérdekesebb szépirodalmi alkotásának. Aztán sokkal olcsóbban kapják a **Magyar Hírlap** előfizetői az **«Év-**

szak» című gyönyörűen illusztrált divatlapot, mint akik nem előfizetők. Az előfizetők negyedévenként 80 krajczárért jutnak hozzá.

A **«Kis Világ»** című kitűnő gyermeklapért a **Magyar Hírlap** előfizetői csak ötven krajczárt fizetnek egy-egy negyedévre.

A **Magyar Szalont** a **Magyar Hírlappal** együtt egész évre 24 fnt helyett 20 fntért, félévre 12 fnt helyett 10 fntért, s negyedévre 6 fnt helyett 5 fntért kapja mindenk.

A **«Szerkesztői üzenetek»** című rovatban a **Magyar Hírlap** az előfizetőjének díjmentesen ad választ minden kérdésökre.

S mindezekhez járul a rendes karácsonyi ingyen album, amely mindenkor diszmu. A **Magyar Hírlap** előfizetési árai ezek: egész évre 14 fnt, félévre 7 fnt, negyedévre 3 fnt 50 kr., egy óra 1 fnt 20 kr.

Magyar Jelzálog-Hitelbank. Hirdetmény.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank t. cz. részvényesei az 1898. március hó 17-ik napján déli 12 órakor a bank helyiségeiben (: V. Nádor utca 7. sz. a. :) tartandó.

XXIX-ik rendes közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az 1897. évi mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása iránt.

A részvények letéhetőik:

Budapest: a bank főpénztáránál (: V. Nádor utca 7. sz. a. :) és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbanknál.

Bécsben: az Union-Banknál. Párisban: a « Société générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France » (című) banknál.

Az igazgatóság.

Alapszabályok kivonata.

23. §. 20 részvény tulajdona 1 szavazatra jogosít.

24. §. Részvényesek, kik szavazó jogokkal élni akarnak, kötelesek a közgyűlés összehúlé előtt legalább 8 nappal, részvényeiket tértívny mellett letétevényezni.

A letétevényezés a bank pénztáránál, vagy más, a hírlapokban kijelölt helyeken eszközölendő.

25. §. A szavazó jog személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolható. Meghatalmazás csak részvényeseknek adható.

Testületek, intézetek és kereskedelmi cégek, továbbá nők és kiskorúak, a közgyűlésen törvényes képviselőjük által vehetnek részt, ha azok különben részvényesek nem volnának is.

Azoknak, kik szavazó jogukat igazolták a részvények és az utánokjáró szavazatok számának megjelölésével ellátott igazoló jegyek adatkak ki.

A részvények a részvényes által sajátkezűleg aláírandó jegyzékbe, számszerű sorrendben es pedig a Magyar Jelzálog Hitelbanknál 1. minden egyéb letétheleten 2. példányban bejegyzendők.

A letető a letett részvényekről tértívnynt nyer és a részvény annak idején a közgyűlés megtartása után, csakis ezen tértívny visszadásával, fognak neki kiszolgáltatni.

Az 1897. évi mérleg és jelentés 1898. március hó 9-től kezdve a t. cz. részvényesek rendelkezésére áll.

Hübner Frigyes

hentes-, csemege-, sajt-, vaj- és borüzlete Budapest, Váci-utca 12.

Ajánlja legnagyobb választékú raktárát mindennemű finom likörök, cognac, pezsgők, befőttek, sütemények, csokoládé cukorkák, korai fűszerek és korai gyümölcsök, friss szobaraczk, zöld borsó, földieper, saláta uborka és állandóan friss mákus és diás patkókban.

Buffet-Reggelizőszoba

Megrendelések mulatságokra, ebédekre, vacsorákra háznál, legjobb kiszolgálás és legszébb rendezéssel a legolcsóbb árak mellett el-ogadtatnak.

3 fnt 70 krért

széküldök utánvétellel egy maradek 3.20 mtr. valódi angol divat szövetet minden szíjben, egy teljes uri öltönyre elegendő. Lichtman S. Bpest, Garay-ter 18 sz. Maradekókból minták nem küldhetek. 423

Bem-Petőfi

Nagy-Szeben bevétele 1849.

Styka, Vágó és Spányi

nagy körképe.

Megnyílik mároz. 11-én

Arcna-ut 70. Városliget.